

moških), ko je bila zajeta skoraj celotna mreža aktivistov OF in je sledilo streljanje 50 talcev, so Mici zaradi zamenjave imena Nemci pomotoma izpustili. To je koristilo borcem in pregnancem, s katerimi je Mici še naprej vzdrževala

zveze in jim pomagala, kolikor je mogla, tja do osvoboditve.

Mici se bomo za njeno nesebično pomoč v naših najtežjih dneh vedno spominjali z iskreno hvaležnostjo.

Tončka Hafner

STOLETNICA ROJSTVA PROF. FRANA JESENKA

Pedagoško-znanstveni svet in fakultetni svet Biotehniške fakultete univerze v Ljubljani sta dne 9. oktobra 1972 sprejela sklep o ustanovitvi in podeljevanju priznanj, katere sta poimenovala po škofjeloškem rojaku profesorju dr. Franu Jesenku, po prvem profesorju botanike na ljubljanski univerzi. O njegovem življenju in delu so Loški razgledi objavili med drugimi že dva obširnejša prispevka, zato ne bo potrebno ponovno predstaviti Jesenkove podobe ter dogodkov iz življenja in dela.

Na dan Jesenkove stoletnice rojstva, dne 14. marca letos je Biotehniška fakulteta v Ljubljani priredila proslavo in simpozij ter podelila v tretje Jesenkova priznanja. Prireditvev je bila v Zbornični dvorani univerze pod pokroviteljstvom rektorja akademika prof. dr. Janeza Milčinskega, proslave pa so se udeležili tudi nekateri predstavniki javnosti in škofjeloški rojaki, med njimi namestnik predsednika Republiškega komiteja za kulturo in prosveto Leopold Kežar, akademik Boris Ziherl, dr. Pavel Blaznik, prof. France Planina in Ciril Jelovšek, predstavnik Skupščine občine Škofja Loka, in drugi.

V uvodnem govoru je rektor orisal Jesenkove zasluge za razvoj slovenske univerze ter prizadevanja za razvoj bioloških znanosti in varstvo okolja. Življenje in delo prof. dr. Frana Jesenka je podrobno opisal njegov nekdanji slušatelj Viktor Petkovšek, ki je v svoj referat vključil nekaj zanimivih spominov in dogodkov. V nadaljnjih devetih referatih simpozija so referenti poročali o dejavnostih in raziskavah, ki jih je pri nas načel in razvijal profesor Jesenko, po njegovi smrti pa so raziskave nadaljevali drugi doma in v svetu. Prebrali so tele referate: *Tone Wraber* Stanje florističnih raziskav v Sloveniji in njihov pomen, *Miran Vardjan* Regulacija brstitev in kalitve, *Ivan Kreft* Genetika novega žita Triticale, od raziskav do uporabe v praksi, *Ana Matičič* Domače sor-

te koruze — dragocen genetski izhodni material za zlahtnejše ustreznih hibridov, *Jelisava Adamič* Vpliv MNNG na genetično zasnovno kvasovk, *Franc Ločnikar* Species hibridi pri živalih, *Miha Ledinek* Vpliv bikov lisaste pasme na nekatere reprodukcijske in gospodarske lastnosti mlade živine v obdravski regiji, *Stane Peterlin* Rezervatno varstvo v Sloveniji, *Dušan Mlinšek* Novi pragozdni rezervati v Sloveniji.

Po končanem simpoziju je dekan Dušan Mlinšek podelil Jesenkova priznanja '75:

1. izrednemu profesorju *dr. Francu Sušniku* za uspehe pri prizadevanju za modernizacijo pouka bioloških ved, za zasluge pri uveljavljanju, organizaciji in pospeševanju raziskovalne, strokovne in društvene dejavnosti na področju biologije v Sloveniji;

2. rednemu profesorju dipl.inž. *Zdravku Turku* za njegovo življenjsko delo, posvečeno sodobnemu razvoju gozdarstva, široko organiziranemu raziskovalnemu delu s področja izkoriščanja gozdov, za uspešno povezovanje študija z raziskavami ter za tesno povezavo izsledkov znanosti s potrebami prakse v slovenskem gozdarstvu;

3. kolektivu *Kmetijske zadruga Škofja Loka* za dosežene uspehe pri organiziranju, usmerjanju in strokovnem vodenju proizvodnje na kmetijah, za organizacijo in pomoč pri delu kmečkih skupnosti za izredno razvejano dejavnost strokovnega izobraževanja kmetov, kmečke mladine in žensk, za prispevek pri razvoju kmečkega turizma ter za uvajanje tehnoloških dosežkov v neposredno proizvodnjo;

4. kolektivu *Emona, TOZD Prašičereja Ihan* za uspešen razvoj tehnologije farmske reje prašičev, prenos tehnoloških rešitev, mednarodno uveljavitev, usposabljanje strokovnjakov in uspeh pri selekciji prašičev;

5. kolektivu *Zivinorejskega in veterinarskega zavoda v Ptuj*, ki je v pre-

teklih 22 letih z načrtnim razmnoževanjem in žlahtnjenjem govedi spreminjal in izboljševal dedne in gospodarske lastnosti črede v obdravski regiji, kar terja poglobljeno delo v naravoslovnih vedah in posebej še v zootehniko in veterinarstvu, in

6. kolektivno *Sadnega in likerskega kombinata Fructal iz Ajdovščine* za izjemen delež k napredku predelovanja sadja v Sloveniji in Jugoslaviji, ki ga je kombinat prispeval z vrhunsko kako-

vostjo in široko izbiro sadnih izdelkov, zlasti sokov po poti skrbne odbire surovin in uvajanjem naj sodobnejše tehnologije, z razvojnim delom in sodelovanjem z raziskovalnimi ustanovami.

Za stoletnico Frana Jesenka bo fakulteta izdala Spominski zbornik z vsemi zgoraj navedenimi referati in kronološkim pregledom dosedaj podeljenih priznanj.

Dr. France Adamič

OB OSEMDESETLETNICI PROF. DR. JOSIPA ŽONTARJA

Med letošnje loške jubilate se uvršča tudi odlični slovenski zgodovinar in pravnik doktor filozofije in prava profesor Josip Zontar. V Loških razgledih se ga moramo še prav posebej spomniti, saj je naš jubilat najtesneje povezan z loškim muzejstvom vse od ustanovitve Muzejskega društva dalje. Njegovo ime namreč srečamo med podpisniki vloge na občinsko upravo v Škofji Loki, kjer smo loški profesorji-domačini predlagali naslovljencu, da podpre našo zamisel in pomaga ustanoviti za Škofjo Loko prepotrebno kulturno ustanovo — loški muzej. Ideja je bila za tiste čase dokaj drzna, če pomislimo, da je tedaj vsa Slovenija premogla le peščico muzejev, ki bi jih lahko prešteli na prstih ene same roke. Ni čudno, da naš načrt celo v strokovnih krogih v Sloveniji ni bil sprejet soglasno. Zelo dobro se spominjam sestanka vodilnih slovenskih zgodovinarjev v Celju 5. februarja 1939, kjer smo polagali temelje za organizacijo naših strokovnih zborovanj. Takrat je bil na dnevnem redu tudi referat prof. dr. Zontarja *Za delovno skupnost slovenskih zgodovinarjev*. V referatu je naš jubilat razvijal misel, da so naša zgodovinska društva vse premalo zasidrana med ljudstvom. Naglašal je, da bi bilo treba razviti krepke organizacije in z njihovo pomočjo spodbujati interes za zgodovino pri širokih ljudskih krogih. Zanimanje za zgodovinsko vedo naj bi pospeševala tudi muzejska društva, pri čemer je s posebnim poudarkom omenil novo društvo v Škofji Loki in snujoči se loški muzej. Spodbijal je ugovore, da bi bili taki krajevni muzeji v kakršnemkoli nasprotju z Narodnim mu-

zejem v Ljubljani. Žontarjeva izvajanja so naletela skoraj na popolno soglasje in so definitivno utišala vse dotlej navajane ugovore.

Žontarjev rod poteka od Sv. Duha. Naš jubilat se je rodil 23. septembra 1895 sicer na Jesenicah, toda nežno mladost je preživel v Škofji Loki — sprva v podnunski Kasarni, kasneje pa »Na Vili« — na prostoru, kjer stoji danes šolski stavbni kompleks. Gimnazijo je študiral v Kranju, kjer je kot vseskozi odličen dijak maturiral tik pred izbruhom vojne 1914. Po maturi se je posvetil študiju zgodovine in zemljepisa na dunajski univerzi. Že 1919 je postal doktor filozofije, dobrih deset let kasneje pa je promoviral še za doktorja prava na domači univerzi v Ljubljani. Še v dunajskih letih je dovršil tudi obči oddelek v inštitutu za zgodovinske pomožne vede. Službena pot je vodila nasega jubilanta sprva na srednjo šolo. Spočetka je služboval v Ljubljani, od koder je bil 1923 premeščen v Celje. Ker se je hotel posvetiti predvsem znanosti, je še istega leta dal ostavko in se šel izpopolnjevati v pravni in gospodarski zgodovini na Dunaj, kjer je bil njegov učitelj predvsem profesor dr. Alfonz Dopsch. Ko se je naslednje leto vrnil z Dunaja, je bil sicer nastavljen na učiteljske v Maribor, toda še pred nastopom službe je bil prestavljen na gimnazijo v Niš, kjer je ostal do jeseni 1925. Od tam je bil premeščen v Kranj, kjer je služboval vse do leta 1950. Vmes je predaval kot privatni docent za pravno zgodovino oziroma kot honorarni predavatelj narodne pravne zgodovine vse do 1952. Že 1950